

Список використаних джерел

1. Башко В. Зовнішнє фінансування дефіциту бюджету в контексті інвестиційної діяльності держави. // Економіка. Фінанси. Право. – К., 2006. – №12. – С. 27-30.
2. Бюджетний кодекс України. Затв. ВРУ 21.06.2201 р. №2542 –III // Офіційний вісник України. – 1997. – №7.
3. Закон України “Про державний бюджет на 2009 рік”. // www.rada.gov.ua.
4. Кудряшов В. Фінансування дефіциту державного бюджету // Економіка України. – К., 2009. – №4. – С. 52-64.
5. Кудряшов В.П. Фінансування бюджету та економічне зростання. // Фінанси України. – К., 2007. – №9. – С. 98-111.
6. Постанова КМУ “Про прогноз показників зведеного бюджету України за основними видами доходів і фінансування 2008-2010 рік” 25.09.05 №359. // www.rada.gov.ua.

Annotation. Maintenance of financing of deficit of the state budget is exposed as a lever of fiscal policy. The mechanisms of his influence are certain on development of economy. Substantiated directions of the having a special purpose use of the attracted resources subject to the condition financing deficit.

Key words: deficit of the state budget, analytical estimation.

16

УДК 657.61 [075.8]

С.А. Аблязова, к.е.н., викладач, Республіканський вищий навчальний заклад «Кримський інженерно-педагогічний університет», м. Сімферополь

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

У статті висвітлено значення внутрішнього аудиту, його вплив на ефективність управління підприємствами України та запропоновані шляхи вдосконалення системи внутрішнього аудиту в організаційному і методологічному аспектах, здатної підвищити ефективність діяльності підприємства.

Ключові слова: внутрішній аудит, внутрішній контроль, Міжнародний інститут внутрішніх аудиторів.

Останнім часом істотно зросли і продовжують зростати вимоги, що пред'являються до підприємств України з боку акціонерів (власників), інвесторів, виконавчого керівництва, регулюючих органів і інших зацікавлених в діяльності підприємства сторін.

У зв'язку з цим все більше підприємств в якості першочергового пріоритету ставлять питання про побудову ефективною системи внутрішнього аудиту.

Проте в даний час серед фахівців не спостерігається єдності в підходах до визначення терміну «внутрішній аудит». Одні з них намагаються ототожнити внутрішній аудит із зовнішнім або, принаймні, знайти між ними схожості, інші ж, навпаки, намагаються знайти відмінності або суперечності.

В таблиці 1 приведені найбільш поширені підходи до визначення поняття «внутрішній аудит».

Таблиця 1.

Підходи до визначення поняття «Внутрішній аудит»

Автор	Джерело	Трактування визначення
1	2	3
Бурцев В. В.	Організація внутрішнього аудиту / В.В. Бурцев // Фінансовий менеджмент. – 2005. – № 6. – С. 88-98.	Внутрішній аудит – це регламентована внутрішніми документами організації діяльність з контролю ланок управління і різних аспектів функціонування організації, здійснювана представниками спеціального контрольного органу в рамках допомоги органам управління організації.
Андреев В. Д.	Внутрішній аудит: навч. посіб. / В.Д. Андреев. – М.: Фінанси і статистика, 2003. – 464 с.	Внутрішній аудит – елемент системи внутрішнього контролю, необхідний для крупних господарюючих суб'єктів, в основному недержавного сектора економіки, щоб з його допомогою успішно конкурувати на ринку за рахунок зростання якості, зниження собівартості продукції, знання потреб ринку і, таким чином, підвищення ефективності роботи.
Багаутдінова Е.Н.	Організація внутрішнього аудиту бізнесу / Е. Н. Багаутдінова // Діловий огляд. – 2004. – № 5 (76).	Внутрішній аудит – ревізія, проведена власними силами власника, яким він довіряє.
Попов А.	Контролер зсередины / А. Попов // Фінанси. – 2005. – № 14(104).	Внутрішній аудит – інструмент виявлення можливостей для підвищення ефективності бізнесу, і його впровадження грає велику роль для компаній, охочих повернути додаткове фінансування.

Продовження таблиці 1

1	2	3
Савчук В.П.	Савчук В.П. Хто допоможе власникові знатися на його бізнесі? [Електронний ресурс] / У .П. Савчук. – Режим доступу: http://www.cfin.ru/finanalysis/int_audit.shtml#_ftnref1#_ftnref1	Під внутрішнім аудитом розуміється комплекс діагностичних процедур, направлених на виявлення, з одного боку, слабких сторін бізнесу, а з іншої – встановлення шляхів їх усунення.
Пшенична А.Ж.	Пшенична А.Ж. Аудит. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.	Внутрішній аудит є складовою внутрішнього контролю і здійснюється за рішенням органів управління підприємством для контролю й аналізу господарською діяльності.

Більшість наведених тут визначень є некоректними та не виявляють сутівнутрішнього аудиту на сучасному етапі. На наш погляд це обумовлено буквальною перекладу терміну з англійської мови. Дослівно термін «внутрішній аудит» – internal audit – означає внутрішню перевірку рахунків, ревізію. Проте на наш погляд, внутрішній аудит має інший, призначення і організацію. Найточніше це передає визначення поняття, дане Міжнародним інститутом внутрішніх аудиторів «внутрішній аудит – це діяльність з подання незалежних, об'єктивних гарантій і консультацій, на вдосконалення діяльності організації. Внутрішній аудит допомагає організації досягти поставлених цілей, використовуючи систематизований та послідовний підхід до оцінки і підвищення ефективності процесів управління ризиками, контролю і управління організацією» [1].

Причиною для перегляду і вдосконалення системи внутрішнього аудиту, можуть стати наступні потреби підприємства:

- підвищення надійності і зниження вартості існуючих механізмів внутрішнього аудиту;
- зниження ризику спотворення звітних даних, фінансових зловживань і несанкціонованого використання активів;
- підвищення якості управлінських рішень за рахунок більшої надійності фінансової і управлінської звітності, підвищення прозорості внутрішнього аудиту підприємства;
- виконання вимог законодавства та регулюючих органів, зокрема в цілях первинного розміщення цінних паперів;
- іміджу підприємства в очах клієнтів, акціонерів, регулюючих органів та інших зацікавлених сторін.

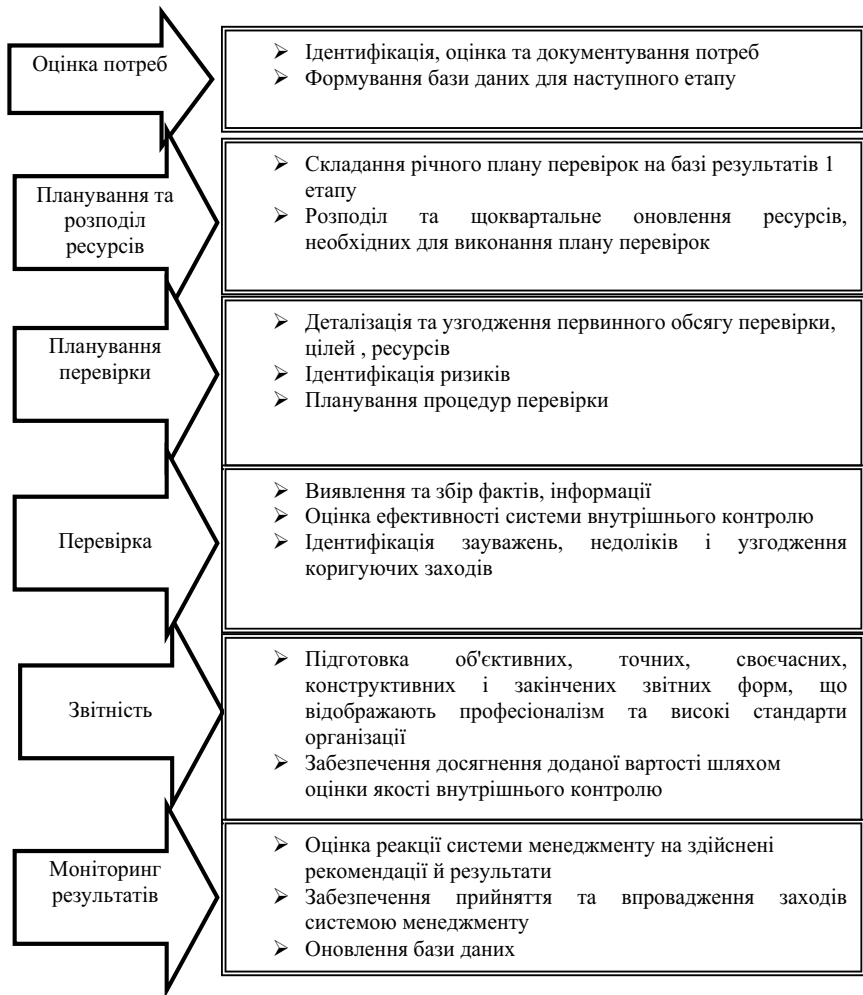

Рис. 1. Запропонована послідовність здійснення внутрішнього аудиту

Вибір найбільш ефективних методів і технологій внутрішнього аудиту визначається цілями і видами діяльності підприємства, навколишнім середовищем і відповідним набором властивих ризиків. Внутрішній аудит повинен охоплювати всі бізнес-процеси компанії. При цьому основну відповідальність за правильне функціонування системи внутрішнього аудиту несе вище керів-

ництво компанії, а акціонери компанії зацікавлені в її ефективності, оскільки це сприяє зниженню ризикованості їх вкладень.

З метою вдосконалення системи внутрішнього аудиту підприємства згідно вимог Міжнародного інституту внутрішніх аудиторів пропонуємо процес аудиту здійснювати в наступній послідовності (рис. 1.).

Орієнтація на викладений вище підхід до визначення внутрішнього аудиту, його організації, з одного боку, приведе до відмови від тотального контролю окремих операцій, аналізу достовірності показників бухгалтерської звітності виключно на основі інформації, сформованою бухгалтерською службою організації, а з іншої – спричинить необхідність отримання розумних гарантій того що :

- процеси, які здійснюються в організації, ефективні,
- ризик обмежений прийнятним рівнем за допомогою оцінки адекватності, ефективності і якості системи управління ризиками,
- система внутрішнього контролю ефективна і дозволяє запобігти можливим помилкам і недобросовісним діям посадових осіб,
- принципи і механізм управління є орієнтованими на кінцевий результат.

Гнучкість і швидкість реакції на зміни внутрішнього середовища компанії і велика ефективність є основними перевагами внутрішнього аудиту в порівнянні з ідеєю тотального контролю.

Хотілося б відзначити, що внутрішній аудит є найбільш дієвим інструментом виявлення можливостей підвищення ефективності діяльності підприємства, оскільки формується суб'єктом самостійно, усередині суб'єкта і дозволяє отримати інформацію, необхідну для досягнення цілей і вирішення завдань, що стоять перед суб'єктом, найбільш ефективним способом.

Список використаних джерел

1. Кодекс етики внутрішніх аудиторів, підготовлений Міжнародним інститутом внутрішніх аудиторів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.iaa-ru.ru/vnutr_audit/codex.

Annotation. *The value of internal audit, his influence, is reflected on efficiency of management of Ukraine enterprises and the ways of perfection of the system of internal audit in organizational and methodological aspects, able to promote efficiency activity of enterprise are offered in the article .*

Key words: *internal audit, internal control, The Institute of Internal Auditors.*